

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 lipca 2016 roku w sprawie znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że J. P. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 50 693,75 zł.

(decyzja – k.2 – 2 verte akt ZUS)

Uznając powyższą decyzję za krzywdzącą w dniu 26 sierpnia 2016 roku J. P. złożyła od niej odwołanie.

(odwołanie k. 2)

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 21 września 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o oddalenie odwołania.

(odpowiedź na odwołanie – k.3)

Na rozprawie w dniu 6 czerwca 2017 roku pełnomocnik organu rentowego wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych i wskazał kwotę kosztów zastępstwa procesowego ograniczając ją o 50 % do połowy stawki, tj. 3600 zł.

(stanowisko pełnomocnika organu rentowego – e-protokół z dnia 6 VI 2017 roku – 00:06:35 – płyta CD k.42)

Pismem z dnia 13 czerwca 2017 roku wnioskodawczynie cofnęła odwołanie i wniosła o umorzenie postępowania w sprawie oraz nieobciążanie jej kosztami postępowania sądowego, a także nieobciążanie jej kosztami zastępstwa procesowego pełnomocnika ZUS z uwagi na jej trudną sytuację materialną, w jakiej się obecnie znajduje, która nie pozwala jej nawet na spłacenie jej zaległości z tytułu ubezpieczeń społecznych.

(pismo wnioskodawczynie – k. 44)

Pełnomocnik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. wyraził zgodę na cofnięcie odwołania i ograniczył wniosek o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego do kwoty 2400,00 zł .

(stanowisko pełnomocnika organu rentowego – k. 44)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności wskazać należy, że stosownie do art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. Natomiast § 4 przywołanego przepisu, stanowi, iż Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współzycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa. Nadto art. 469 k.p.c., wskazuje, że Sąd uzna cofnięcie pozwu za niedopuszczalne także wówczas, gdyby czynność ta naruszała słuszny interes pracownika lub ubezpieczonego.

Z kolei art. 355 § 1 k.p.c. stanowi, iż Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne.

Powyższe przepisy mają zastosowanie również do postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych na podstawie art. 13 § 2 k.p.c.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, że wnioskodawczyni J. P. cofnęła swoje odwołanie od decyzji z 27 lipca 2016 roku.

W ocenie Sądu cofnięcie odwołania w niniejszej sprawie przez wnioskodawczynię należy uznać za prawnie skuteczne, bowiem nie jest sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego, nie zmierza do obejścia prawa, a także nie narusza słusznego interesu ubezpieczonego.

Ponadto z uwagi na cofnięcie odwołania po rozpoczęciu rozprawy oraz wyrażenia zgody na jego cofnięcie przez stronę przeciwną zasadne okazało się umorzenie postępowania.

Wobec powyższego Sąd postanowił umorzyć postępowanie w sprawie na podstawie art.355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., o czym orzekł w punkcie 1. sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. statuującym zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego została ustalona w oparciu o § 2 pkt. 6 w zw. z § 18 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804) nieuwzględniającego zmian obowiązujących od 27 października 2016 roku. Stosownie do § 21 do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji. Sąd Okręgowy przy zasądzeniu kosztów zastępstwa procesowego od J. P. na rzecz organu rentowego uwzględnił wniosek pełnomocnika organu rentowego dotyczący ograniczenia zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego do kwoty 2400,00 zł, która to kwota jest niższa od stawki minimalnej.

Należy podkreślić, że skarżąca nie wskazała żadnych okoliczności, które uzasadniałyby nieobciążanie jej kosztami postępowania. W sprawie odbyły się trzy terminy rozpraw, na których odwołująca się nie stawiła, nie złożyła żadnych wniosków dowodowych. W toku postępowania wnioskodawczyni nie przedstawiła w żaden sposób swojej sytuacji osobistej czy majątkowej.

Zgodnie z art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej kosztami w ogóle.

W pierwszej kolejności podkreślenia wymaga, iż urzeczywistniający zasadę słuszności art. 102 k.p.c. stanowi wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik sporu, a zatem nie podlega wykładni rozszerzającej. Jednocześnie jednak przepis art. 102 k.p.c. daje sądom swobodę przy rozstrzygnięciu o zwrocie kosztów procesu, gdy stosowanie zasady wyrażonej w art. 98 k.p.c. (odpowiedzialności za wynik procesu) nie można by pogodzić z zasadą słuszności.

W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, iż zastosowanie art. 102 k.p.c. powinno być oceniane w całokształcie okoliczności, które by uzasadniały odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu tych okoliczności należy zaliczyć zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i fakty leżące na zewnątrz procesu, zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego (sytuacji życiowej). Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego (zob. post. SN z 14.1.1974 r., II CZ 223/73, niepubl.).

Wobec tego przy ocenie przesłanek z art. 102 k.p.c. należy przede wszystkim wziąć pod uwagę fakty związane z samym przebiegiem procesu, tj. podstawę oddalenia żądania, zgodność zamiarów stron w sprawach dotyczących stosunku prawnego, który może być ukształtowany tylko wyrokiem, szczególną zawilóść lub precedensowy charakter sprawy albo subiektywne przekonanie powoda co do zasadności zgłoszonego roszczenia - trudne do zweryfikowania a limine, a ponadto sposób prowadzenia procesu przez stronę przegrywającą albo niesumienne lub oczywiście niewłaściwe postępowanie strony wygrywającej, która w ten sposób wywołała proces i koszty połączone z jego prowadzeniem. / wyrok s.apel. 18-07-2013 w K. I ACa 447/13 LEX nr 1349918/.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt analizowanej sprawy uznać należy, że brak jest podstaw do zastosowania reguły słuszności wyrażonej w art. 102 k.p.c..

W ocenie Sądu Okręgowego nie ma wątpliwości, że w sprawie nie miała zastosowania wskazana powyżej regulacja prawna. Zasadą w procesie cywilnym jest bowiem ponoszenie przez stronę przegrywającą sprawę finansowych skutków przegranej. Natomiast odstępstwo od powyższej zasady winno mieć charakter wyjątkowy, uzasadniony szczególnymi okolicznościami konkretnej sprawy, podlegającymi ocenie własnej sądu rozstrzygającego.

Zdaniem Sądu Okręgowego całkowicie uzasadnionym jest obciążenie skarżącej kosztami zastępstwa procesowego organu rentowego zwłaszcza, że koszty te pełnomocnik ZUS określił na poziomie niższym niż stawki minimalne, a zatem już na tym etapie dokonano zmniejszenia wysokości obciążenia. Nadto wnioskodawczyni cofając odwołanie, bez zmiany decyzji przez ZUS, musi zostać potraktowana jako strona, która przegrała spór w całości. Zwrócić należy uwagę, że strona występując do sądu z konkretnymi roszczeniami winna liczyć się z ryzykiem poniesienia kosztów procesu w przypadku niekorzystnego rozstrzygnięcia wszczętego przez nią sporu. We własnym interesie, wyznaczonym ostrożnością procesową na wypadek przegranej, strona ta - jeszcze przed wydaniem rozstrzygnięcia - powinna zatem wykazać, że zachodzą szczególne okoliczności usprawiedliwiające nie obciążanie jej kosztami. Skarżąca tego nie uczyniła, zatem w ocenie Sądu Okręgowego zasadne jest obciążenie jej obowiązkiem zwrotu stronie przeciwnej, poniesionych przez nią kosztów zastępstwa procesowego.

Ponadto Sąd Okręgowy nie dostrzegł istnienia jakichkolwiek okoliczności przemawiających za nie obciążeniem odwołującej się kosztami procesu strony przeciwnej. Nie wskazuje na nie również jej wnioski, a zatem bezpodstawne byłoby zastosowanie w tej sytuacji art. 102 k.p.c. Brak jest także w motywach wniosku, czy jakiegokolwiek innego pisma złożonego w toku postępowania przez tę stronę, merytorycznej argumentacji wskazującej na to, że zasądzenie od wnioskodawczyni kosztów postępowania pozostawałoby w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego. W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie uprawnionym było obciążenie skarżącej kosztami procesowymi strony przeciwnej.

Konkludując jeszcze raz podnieść należy odstąpienie od obciążenia strony kosztami postępowania uzależnione jest od dyskrecyjnej oceny sądu. Podważenie tej oceny możliwe jest w zasadzie jedynie w wypadku, gdy nie zawiera uzasadnienia, albo gdy ocena ta jest rażąco niesprawiedliwa. (I ACa 571/13 - wyrok SA Poznań z dnia 04-07-2013 Teza redakcyjna L.). Zakwalifikowanie przypadku jako "szczególnie uzasadnionego" (art. 102 KPC) wymaga rozważenia całokształtu okoliczności faktycznych sprawy. Ingerencja w to uprawnienie, w ramach rozpoznawania środka zaskarżenia od rozstrzygnięcia o kosztach procesu, następuje jedynie w sytuacji stwierdzenia, że dokonana ocena jest dowolna, oczywiście pozbawiona uzasadnionych podstaw. Tym samym skuteczne zakwestionowanie oceny sądu w tym zakresie ogranicza się jedynie do przypadków rażąco niesłusznych. (Postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 7 czerwca 2013 r. III AUz 77/13 L.).

ZARZĄDZENIE

Odpis postanowienia doręczyć ubezpieczonej z pouczeniem o sposobie i terminie wniesienia zażalenia.

3 lipca 2017 roku

A.M. – zaakceptowane częściowo